

Warszawa, 19 lutego 2021 roku

BIURO RZECZNIKA PRAW PACJENTA
DEPARTAMENT DS. ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Dostępność cyfrowa dla pacjentów szpitali psychiatrycznych

Znak sprawy: RzPP-DZP-RzSP-EC.470.13.2021

Osoba do kontaktu: Joanna Zdanowicz

Numer telefonu:

Pani
Emilia Załuska
Z-ca Dyrektor
Departament Społeczeństwa Informacyjnego
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Sekretariat.DSI@mc.gov.pl

Szanowna Pani Dyrektor,

Piszę do Pani w imieniu szczególnej grupy osób jaką są pacjenci szpitali psychiatrycznych. Z uwagi na stan zdrowia wymagają oni wyjątkowego wsparcia. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego w preambule wskazuje, że „ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa”. Jednocześnie można śmiało powiedzieć, że lawinowo przyrasta liczba e-usług, dzięki którym obywatel może zostać obsłużony przez administrację państwową bez wychodzenia z domu. Obserwuję, że wśród pacjentów opieki psychiatrycznej wzrasta zainteresowanie tą formą kontaktu. Cieszy, że mają co raz wyższe kompetencje informatyczne, informacyjne i funkcjonalne.

Pacjenci na detencji sądowej

Na pogłębione zainteresowanie zasługują pacjenci, którzy przebywają w oddziałach psychiatrii sądowej. Są to osoby, które popełniły czyn zabroniony, lecz ze względu na stan swojego zdrowia psychicznego zostały uznane za osoby niepoczytalne i zamiast pobytu w więzieniu poddane są przymusowemu leczeniu. Ich hospitalizacja często jest wieloletnia, a kontakt ze światem zewnętrznym bardzo ograniczony. Nie mogą swobodnie udać się do urzędów, instytucji kultury, rodzin czy znajomych. Przepustka może być udzielona w ściśle określonych sytuacjach wyłącznie tym, którzy przebywają w szpitalu o podstawowym zabezpieczeniu. W placówkach o wyższym stopniu zabezpieczenia nie ma takiej procedury, a o miejscu pobytu pacjenta każdorazowo decyduje sąd. Mimo tego większa część osób poddanych odseparowaniu od społeczeństwa dysponuje pełną zdolnością do czynności prawnych.

Rzecznik Praw Pacjenta
ul. Młynarska 46, 01-171 Warszawa
www.gov.pl/rpp; kancelaria@rpp.gov.pl

Telefoniczna Informacja Pacjenta
800 190 590

Ochrona danych osobowych odbywa się zgodnie z przepisami prawa. Szczegółowe informacje znajdują się na ogólnodostępnych tablicach informacyjnych szpitala psychiatrycznego i na stronie internetowej Rzecznika Praw Pacjenta.

Nadal mają obowiązki wobec urzędów, administracji, czy banków. Wówczas przestrzeń cyfrowa jest dla nich ogromną szansą zadbania o własne sprawy. Dostęp do niej nie zawsze jednak jest możliwy.

Doskonałym przykładem owych trudności jest historia Pana Adriana - jednego z pacjentów, który zwrócił się do nas z prośbą o pomoc. Korzysta z nowych technologii informatycznych. Posiada profil zaufany, konto w banku. Te ułatwienia wyrobił sobie jeszcze w warunkach wolnościowych. Natomiast obecnie utracił możliwość korzystania z numeru telefonu, na który przychodzą autoryzacje. Aby odzyskać identyfikację tożsamości wymagane jest od niego osobiste stawienie się w odpowiednich podmiotach, co jest niewykonalne z uwagi na obowiązek pobytu w szpitalu. W analogicznej sytuacji są osoby, które w sposób trwały nie wychodzą z domu.

Dostępność cyfrowa w szpitalu

Aktualnie tworzy i uruchamia się instrumenty pozwalające nawiązać stosunek w obrocie prawnym bez fizycznej obecności stron. Przykładem jest tymczasowy profil zaufany, który wykorzystuje wideoweryfikację. Jest to jednak rozwiązanie krótkotrwałe. Ponadto oferta nie zaspakaja obserwowanych przeze mnie oczekiwań przyjęcia innych dyspozycji takich jak zmiana w autoryzacji, czy wniosek o unieważnienie go, które nadal wymagają wizyty osobistej w punkcie potwierdzającym PZ. Jestem przekonany, że sama obecność pacjenta w szpitalu otwiera przestrzeń wiarygodnej weryfikacji tożsamości przez pracowników podmiotu leczniczego.

Wyrażam nadzieję, że sygnalizując ograniczenia z jakimi zmagają się pacjenci podczas hospitalizacji w uzyskaniu dostępu do e-usług pobudzę działania zmierzające do równomiernego rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Będę zobowiązany za osobiste zainteresowanie Pani Dyrektor przedstawioną sprawą. Poznanie obowiązujących rozwiązań prawnych i faktycznych dotyczących dostępności do systemów informatyczno-komunikacyjnych przez pacjentów szpitali psychiatrycznych, dostosowanych do ich sytuacji życiowej, będzie dla mnie bardzo ważne. Jednocześnie zapewniam, że służę pomocą i wsparciem, licząc na owocną współpracę w pokonywaniu ich trudności w przestrzeni cyfrowej.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Rzecznika Praw Pacjenta

Grzegorz Saj

Dyrektor
Departament ds. Zdrowia Psychicznego